

כל כתבי פרק ששה עשר שבת

קוח.

עין משפט נר מצוה

ל א מיי פ"ט מהלכות
מחנות עינים הלכה י'
סמג עשין קסב טור שרי"ע
י"ד סימן רנב סעף א ב:
לא ב מיי פ"ל מהלכות
שבת הלכה ז סמג
עשין ז טו"ש"ע א"ח"ט ס'
רנ"ב:
לב ג מיי פ"ו מהלכות
מ"ע הלכה ח סמג
עשין קסב טו"ש"ע י"ד סימן
רנב סעף ד:
לד ד מיי פ"ב מהלכות
שבת הלכה ז סמג לאין
סה טו"ש"ע א"ח"ט סימן שג
סעף י'
לה ה מיי פ"ל סה הלכה ט
סמג עשין ז טו"ש"ע
א"ח"ט סימן רלא סעף א:

לעזי רש"י

פולטר"א [פילטרי"ש].
לבר.

מוסף רש"י

נחלה בלי מצרים. כמה
שנאמר (בראשית מח) ופילת
ימנו וקדמה וגו'. לא נאכריהם
שנאמר (שם יג) הארץ אשר
אתה יורשה ועבד עמך את
שבת, שנאמר (שם לג) ואת
את פני העיר, שקבע תחומין
עם דמיוני ממה כן פי' ר'
שמעון (שיעור נח יד).

מוסף תוספות

א. מבערין את הכל מלפני
השבת. מוס' הרא"ש.
ב. אבל מוון ג' סעודות אין
משיירים משום דחמץ
אסור מד' שעות ולמעלה.
מוס' הרא"ש. ג. (ד) אף אם
יחלוק סעודה אחת לשתי
סעודות. מוס' הרא"ש.

במנחה מצילין מוון ג' סעודות אחת. מכלן משמע דזמן אכילה
שלישית בשבת היא מן המנחה ולמעלה ללא כחאוס
שמחלקין סעודת שחרית ומזכרין צינתיים ומיהו מהא דאמרין
בפסחים ז"כ"ק (דף י"ג.) י"ד שחל להיות בשבת^א משייר מוון שמי
סעודות^ב אין רחיה מדאין משיירין

מוון ג' סעודות שאין לעשות ב'
סעודות שחרית דהא כיון שאוכל הכל
שחרית^ג חשיב כסעודה אחת ועוד
אומר ר"י שיש כאלן איסור זכרה
שאניה זכרה כדאי' זכ' זל לו (יומא
דף ע.) גבי ובעשור שבחומש הפקודים
דקאמר וימימי ס"ת אחריתא ונקיף אי"ר
שמעון בן לקיש מפני זכרה שאניה
זכרה: **מבכר בפונדיון בו'.**
היינו כר' יוחנן בן זבדוק דחשיב
ככר בפונדיון מד' שאין צולע שמי
סעודות דעירוב ופליג החס (עירובין
דף ס"ג.) ארבי מאיר ורבי יהודה
שאומרין החס שיעור אחר:

והא דתנן אין פוחתין בו' נימא
רבנן היא ולא רבי חידקא.
אומר ר"י דאין לפרש שבת נותנין לו
מוון ג' סעודות דהיינו כשכח שם
זע"ש לעת האוכל דמסתמא ישבות
שם שאין רגילות כל כך ללכת ערב
שבת ובשציל שבת נותנים לו סעודה
אחת יותר ממה שנותנין לו בשאר
ימים דא"כ היכי ניחא לרבנן והלא מן
הכל אין לו כי אס' ד' סעודות אחת
שהצ"ח עמו דמלויין צדיה ושלישה
שנתנו לו וכשיאכל אחת זעבר שבת
לא ישארו צידו רק ג' סעודות ואותן
יאכל בשבת וא"כ תיקשי נמי לרבנן
וכי אזיל ריקן אזיל כפרין בנסמן
ומיהו איכא למימר דנסמן לרבנן
נמי פריך אכל קשה דכי משני
דמלויין ליה סעודה צדיה לא תיק'
כלום לר' חידקא דאין לו לשבת כ"א
שלו סעודות ולר' חידקא צריך ד'
ונראה לר"י דכשכח זע"ש לעת
האוכל נותנין לו מוון ז' סעודות כמו
בשאר ימים ואס' זל לשבות שם
מוסיפין לו עוד ג' סעודות וקאמר
לימא רבנן היא ולא רבי חידקא
דלרבנן ימח שם צידו ה' סעודות
במחילת שבת ואותה שהצ"ח עמו
יאכל זע"ש ומאזות ה' סעודות יאכל
ג' בשבת ואחת צמולאי שבת ואחת
יוליך עמו אלא לרבי חידקא כשיאכל
ד' בשבת ואחת להוליך עמו למחר
א"כ מה יאכל צמולאי שבת וליכא
למימר דאמרין ליה מה דהוה לך
למיכל באפוקי שבתא אכול בשבתא
כדאמרין לעיל דהתם אמרינן ליה
כדי שלא יהא ניזון מן האדקה אכל

לעולם מצילין מוון ג' סעודות. מללא אמר ארבע לית ליה דרבי
חידקא: **מכלל דפנה קמא שלש סעודות סבירא ליה.** דזהאי לא
איפליגו אלא דת"ק סבר מה שעבר כבר לא יציל ולרבי יוסי יציל:
סמחוי. קערה גדולה היא וגופין זה גבאים מאכל מצעלי צמים
ומחלקין לעניים ז' סעודות ליום

מיום ליום: לא יעול כיון דיש לו
נמלא גזל לעניים: **קופה.** מעות הן
לפרנס עניים בני טובים דזיל להו
מילתא דתמחוי ומתחלקין מע"ש
לע"ש: **י"ד סעודות לא יעול מן**
הקופה. שהרי יכול להמתין לע"ש
ההוא אכל כשיש לו מוון י"ב יעול
שהרי לא מחלק עוד עד שיגיע ע"ש
והרי לשבעה ימי שבת ריכין י"ד
סעודות: **אכלה בשבת.** שהרי
תאכלנה סמוך לערב ולא תצטרך
לאכול זלילה. ואף על גב דאמרין
לקמן לעולם יסדר אדם שלחנו
צמולאי שבת ה"מ למאן דלפטר ליה:
בשעניסא מוסבין ליה. בשמיה:
אלא הא מני ר' עקיבא היא. ולענין
סעודת שבת צמולאי דלפטר ליה איכא
למימר כרבנן ואיכא למימר כרבי
חידקא ומיהו האי דלריך לזכרות
יעשה שבתו חול ולא יעיל על אחרים
כבוד שבתו: **אין פוחתין לעני**
העובד ממקום למקום. שאינו לן
זלילה אלא: **מכרה.** הלוקח
צפונדיין כשהשער ד' שאין צולע
והפונדיון אחד מיי"ב צדינר דהוא
אחד ממ"ח צולע ושיערו לו חכמים
ככר זו לשתי סעודות היום והלילה:
לן נותנין לו פרנסה לניה. לקמן
מפרש מאי היא שהרי סעודה של
לילה ככלל כבר היא וככר זו משערינן
זעירובין (דף ס"ג:) למוון שתי סעודות
לעירובי שבתו: **ואס שבת.** אלא
שבת: **מוון פרנסה לניה.** הא קבל
ליה סעודת הלילה: **זי סדיא.** לצדין
פולטר"א להניח תחת מלאשותיו:
שז אינו מדיחין. דאין הדסה זו
אלא לחול: **הצלו של משיה.** כדאמרין
בפסחים (דף ק"ב:) דור שכן דוד
זל צו קטיגוריא צמלמדי חכמים
שנאמר ועוד זה עשייה וגו' (י"ג.) חבלי
לשון חבלי יולדה (הושע י'): **זני מארים.**
כלומר אין לה קץ: **או ספענג.**
צמר וקראת לשבת עונג כמי"ב:
נחלת

את אליה הנביא לפני בוא יום וגו'
התם^ג יום עברה היום ההוא ממלחמת גוג ומגוג כתיב הכא יום וכתוב התם
^דביום בא גוג א"ר יוחנן משום רבי יוסי כל המענג את השבת נותנין לו נחלה
בלי מצרים שנאמר^ה או התענג על ה' והרכבתך על במתי ארץ והאכלתך
הכא כבר הוא ניזון ולהכי נוטל כל זכורו ומשני דאיכא סעודה צדיה המתוך היה סבור שהיה פשוט למקשה שהסעודה שיוליך עמו
נותנין לו צמולאי בשבת אע"פ שבשאר ימים נותנין לו סעודה שיוליך עמו עס אחרות זע"ש אין נותנין לו אותה עד שילך לפי שאינו
הולך מיד עד אחר השבת ולכן היה סבור שהמקשה לא היה יודע שהצ"ח סעודה עמו ואין לו בתחלת השבת אלא ד' להכי משני
ליה דאיכא סעודה צדיה והמקשה משני דפשיטא ליה דאיכא סעודה צדיה אף קשה ליה כיון דמתרש"ל דאכל לכולהו וכי אזיל
צדיקן אזיל שכמו שהצ"ח עמו לכאן כן ישאנה עמו בצלחתו מכאן ומשני דמלויין ליה כו':

דמלויין סעודה בהדיא. וא"ת א"כ אמאי נותנים לו ז' סעודות כיון שמציא אחת עמו יתנו לו אחת ויאכל אחת והאחת
יוליך עמו וי"ל דאין מחלקין תמחוי זלילה אלא ציוס צומן הסעודה ולכן נותנין לו שנים שיאכל אחת מיד ואחת זלילה
צמקוס שיהיה ואחת להוליך עמו למחר: **ר"פ שאין קבע בשתייה.** מכאן יש ללמוד זלילה כשרוזה להשתנות למחר לאחר אכילה
אע"פ שאינו יכול לאכול אס' לא התנה לפי שמסתמא כשצריך סילק דעתו מלאכול מלשמות ודאי לא סילק דעתו כדאמר הכא דאין קבע
לשמה והיכא דלא שכיח יין אע"ג דסילק דעתו מן היין מ"מ ממיה לא סילק דעתו ומיהו אומר ר"י דשמתא דוקא צימיהם שהיו קובעין
עממן לשמה אחר אכילה אמרו דאין קבע לשמה אכל לדידן לא וריב"ז פירש צמקוס תענית (דף י"ג.) שאף לאחר שישן מותר
לשמות על פי הירושלמי ואין ר"י רוצה להקל כל כך כיון שלא נזכר צדיה זע"ש שלנו [עין תוספות תענית י"ב: ד"ה ניס]:

(א) פאה פ"ח מ"ו: (ב) פסמי
קיד. קוח. (ג) פאה פ"ח מ"ו
ז"כ ט. (ד) [נשעיה ו].

תורה אור השלם

- 1 ויאמר משה אכלו
היום כי שבת היום לידוה
היום לא תמצאו בשר:
שמות טו כה
- 2 הנה אנכי שלח לכם את
אלהי הדביא לפני בוא יום
?? הגדול והטורא:
מלאכי ג כג
- 3 יום עברך היום והוא
יום צרה ומצוקה יום שיה
ומשאור יום חשך ואפלה
יום עין וארפלה:
צפניה א טו
- 4 ותיקה ביום הוהא ביום
בוא גוג על אדמת ישראל
ואם אזני אלהים תעלה
קמתי באפי:
יחזקאל לח יח
- 5 או התענג על ??
והירבמתך על במתי ארץ
והאבלתי נחלת יעקב
אביך כי פי ?? דברי:
ישעיהו נח יד

רבינו הגנאל

ולפיכך שינוי שמציל
מוון ג' סעודות ומתניין
מחזורתא דלא כר' חידקא.
כלי מאכל אינו מדיח אלא
מה שצריך לוכל בו בשבת
לפי זמן סעודותיו, אבל כלי
שתייה כל היום, שאין קבע
לשתייה.